

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích,

Pedagogická fakulta

Katedra: biologie

Datum odevzdání posudku: 24.5.2010

Diplomant: Iva Zajícová

Aprobace: Bi - Tv SŠ

Vedoucí diplomové práce

RNDr. Jarmila Kobzová, Ph. D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Longitudinální sledování vývoje vybraných tělesných rozměrů charakterizující stav výživy u dětí ve věku 6 – 15 let
(téma)

Předkládaná práce je z oboru biologie člověka. Sleduje individuální vývoj tělesných rozměrů u 6-15 letých dětí. Má obvyklé členění, 43 stran textu, 25 citací literatury v seznamu a 48 grafů v příloze.

Cílem bylo zhodnotit a porovnat podle dlouhodobého sledování vývoj tělesných parametrů u jednotlivých probandů, rozdílnosti ve vývoji, na vybraných příkladech srovnáním s růstovými charakteristikami známými ze zpracovaných antropologických výzkumů dětí a mládeže.

Ze souboru 110 dětí ve věku 6-15 let dlouhodobě sledovaných bylo vybráno 12 dětí, 6 dívek a 6 chlapců na podkladě hodnot BMI indexu. Zpracovány byly tělesná výška, tělesná hmotnost, BMI index, obvod břicha, obvod gluteální, kožní řasa subskapulární a kožní řasa na paži nad trojhlavým svalem. Hodnoty tělesných rozměrů pro jednotlivé probandy byly vyneseny do percentilových grafů. Pro tělesnou hmotnost byly vytvořeny i grafy přírůstků.

Přehled literatury uvádí do problematiky a je zaměřen na vývoj rozměrů souvisejících se stavem výživy během ontogeneze. Vychází z cca 20 citovaných, převážně knižních publikací.

Metodika uvádí cíle práce a seznamuje s postupem získávání dat a jejich zpracování.

V kapitole výsledky a diskuse je zachycen do grafů a poměrně podrobně chronologicky popsán individuální průběh hodnot jedince ve srovnání s percentilovým grafem. V diskusi je proveden rozbor hmotnosti a tělesných charakteristik souvisejících s hmotností u vybraných probandů a zachyceny jejich vzájemné souvislosti.

Závěr potom převážně stručně shrnuje růst sledovaných rozměrů jednotlivých probandů.

Stěžejní kapitola výsledky a diskuse zůstává velmi popisná na úrovni srovnání s percentilovým grafem. Bylo možno použít i dalších statistických charakteristik pro srovnání. V diskusi je patrná snaha o komplexnější pohled na vývoj, na příspěvek jednotlivých komponent tělesného složení. Důkladnějšímu rozboru chybí zejména začlenění problematiky vývojových zákonitostí (období růstově klidného mladšího školního věku, dále pak prepuberty, puberty a začátku adolescence), využití srovnání mezi oběma pohlavími aj. Rovněž vzájemné srovnání vybraných typů by práci obohatilo.

Je škoda, že závěr nepodává víc než zestručněnou růstovou charakteristiku uvedenou už v diskusi.

Seznam citované literatury obsahuje některé citace (celkem 3), které nemají odkaz v textu. Bohužel nejsou zařazeny žádné citace prací z periodik, a to ani v literárním přehledu, ani v diskusi.

Grafická příloha je velmi pěkně vypracována, grafy jsou názorné, přehledné, čitelné, dobře řazené, s důslednými odkazy v textu. Zařazením stejných charakteristik dvou probandů v jednom grafu podávají i základní srovnání, které však bohužel nemá odezvu v textu.

Textová část má poměrně jednotnou koncepci, která umožňuje dobrou orientaci v práci, bohužel však obsahuje mnoho nepřesných a často nesprávných formulací, občas si části textu i odporují.

Některé konkrétní připomínky:

Str. 4 – proč vybírat do literárního přehledu údaje z norem z r. 1981, ne-li starší, jsou-li k dispozici novější prameny (cit. Malá, Klementa, 1985)

Str. 16 – předpokládám, že probandi nebyli vybráni pro svou výjimečnost, nýbrž pro vzájemně odlišný vývoj sledovaných somatických charakteristik.

Str. 17 – hodnoty hmotnosti jsou na úrovni 10. P do věku 10,5 roku, ne 11,5, jak je uvedeno. Podobně je na str. 19 popisována nejvyšší hodnota hmotnosti ve 12 letech, přičemž tato hodnota vůbec neexistuje. Nepřesnosti tohoto typu nepatří do odborné práce.

Str. 19 i na mnoha dalších místech – hodnota 97. P referenční populace není konečnou hodnotou a není třeba vše vztahovat pouze k ní.

Str. 20 – co je maximální hodnota souboru 97. percentilu?

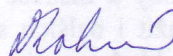
Str. 21 i jinde – pásmo mezi 75. a 97. P je příliš široké pro charakteristiku

Str. 22 – v charakteristikách často chybí vystižení trendu – přírůstky se během vývoje zvyšují, zmenšují např. v období puberty a podobně.

Str. 25 neobratné formulace – o nárůstu hmotnosti nejvíce vypovídá obvod břicha ... (?), str. 32 dole – pokles hodnot kožní řasy poukazuje na končící vzrůst této charakteristiky (?), str. 34 dole – hmotnost se zvyšuje a tím křivka výrazně vzrůstá (?)

Ačkoliv jsem uvedla řadu připomínek, předkládaná práce je prací původní a přináší některé originální poznatky. Jako celek splňuje požadavky kladené na práce diplomové v uvedeném studijním programu učitelství biologie pro střední školy, má náležitosti věcné i formální. Doporučuji ji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: dobře

Podpis vedoucího diplomové práce

V Č. Budějovicích dne 24.5.2010

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------